

Hvordan treffer OT-skoletilbudene utsatte unge?

Foto: Ida Rydeng/Oslo Kommune

Utarbeidet av Brigitte Heim (UDE)

Innhold

1. Bakgrunn	4
2. Oppsummering av funn	4
3. Målgruppen til Oppfølgingstjenesten (OT)	4
4. Generelt om OT-skoletilbudene (2022/2023).....	5
4.1. Oversikt over OT-skoletilbudene og oppfyltingsgraden.....	5
HOVEDDEL: FUNN	7
5. Elevene i OT-skoletilbudene	7
5.1. OT-skoletilbudene om elevenes behov	7
5.2. Elevene om hva de liker ved OT-tilbudene	8
5.3. Hvordan OT-skoletilbudene imøtekommer elevenes behov	8
5.4. Elevene om utbyttet av OT-tilbudet	9
5.5. Elevene om mangler ved OT-tilbudene.....	10
6. Informasjon om og formidling til OT-skoletilbudene	10
7. OT-skoletilbudene.....	10
7.1. Treffer OT-skoletilbudene målgruppa	10
7.2. Inntaksrutiner og forventningsavklaring.....	11
7.3. Organisering av skoletilbudene	12
7.4. Overgang fra OT-skoletilbud til nytt tilbud.....	12
7.5. Bruk av praksis.....	13
8. Behov for tilbud til OT sin målgruppe	13
9. Tre ulike modeller for OT-skoletilbud.....	14
9.1. Bjørnholt.....	14
9.2. Trikkestallen.....	14
9.3. Valle Hovin.....	15
10. Anbefalinger for likere tilbud og tjenester	15
10.1. Forslag til føringer og årlig rapportering	16
10.2. Føringer for et tydeligere mandat til skoler med OT-tilbud	16
11. Kilder.....	17
12. Vedlegg	18
Elevenes grunnskolepoeng ved oppstart i et OT-skoletilbud	19

Leveranser fra behovsfasen	19
Metode for innhenting av kunnskap	20
Historikk. Fra Arbeid-Produksjon-Opplæring (APO) til Oppfølgingstjenesten (OT)	21
Endringer i ny opplæringslov.....	22
Relevant forskning og erfaringer knyttet til frafallsforebygging	23
Oversikt over OT-skoletilbudene	25
Praksisbrevordningen (Etterstad VGs)	27
Veidekke: Nytt OT-tilbud for Vg2 Byggfag (Kuben VGs)	28
OT-skoletilbudenes budsjett	28
Frafall skoleåret 2018/2019 - 2021/2022 offentlige videregående skoler i Oslo -per skole.....	30
Questback til rådgivere og OT-kontakter: Erfaringer med skoletilbudene til Oppfølgingstjenesten (OT)	31
Questback til OT-elevene: Erfaringer med OT-skoletilbudene	35

1. Bakgrunn

Innsiktsarbeidet på skoletilbudene til Oppfølgingstjenesten (OT) er igangsatt ut ifra et ønske fra UDA om å se på hvordan de ulike OT-skoletilbudene i Oslo fungerer og hvordan de møter de faktiske behovene til OT-målgruppa.

Det er politisk interesse for en gjennomgang av Oppfølgingstjenesten i Oslo, ref. byrådssak 217/19. Oppfølgingstjenesten med OT-skoletilbudene vil påvirkes av fullføringsreformen og ny opplæringslov som trer i kraft til skolestart høsten 2024.

Innsiktsarbeidet finansieres med midler fra Områdesatsingene. Målgruppen for delprogram for oppvekst og utdanning under Områdesatsingene er utsatt ungdom i levekårsutsatte områder med lav skolemestring og høyt skolefravær.

2. Oppsummering av funn

OT-skoletilbudene ser ut til å fungere godt for elevene som går i tilbudene. Elevene blir sett og anerkjent, de har utbytte av tett oppfølging fra lærer og trygge sosiale rammer rundt opplæringen. Elevene understreker viktigheten av at de i OT-tilbudene opplever anerkjennelse for de utfordringene som gjør hverdagen vanskelig.

En utfordring er at mange i OTs målgruppe ikke finner veien inn til OT-skoletilbudene. Noen får ikke informasjon om tilbudene, tilbudene vurderes ikke som passende eller de har ikke kapasitet til å ta inn flere elever. Rådgivere, OT-bydelskontakter og elever etterspør tilbud innen flere utdanningsprogram og på alle trinn, spesielt på Vg2 yrkesfag. Det etterspørres tilbud der elevene kan prøve ut ulike yrker og samtidig ta fellesfag for yrkesfag.

OT-skoletilbudene er fordelt på ni ulike skoler eller opplæringsarenaer og på relativt små organisatoriske enheter. Det gjøres ulike prioriteringer av lærer- og rådgiverressurs inn mot tilbudene. Også inntak, rekruttering, elevoppfølging og karriereveiledning organiseres ulikt. OT-skoletilbudene retter seg slik sett inn mot ulike deler av målgruppen.

Mange ungdommer gir tilbakemelding om at overgangen til et annet skoletilbud etter OT-skoletilbudet blir vanskelig, at de har behov for et OT-skoletilbud over flere år og kontinuitet i oppfølgingen. Noen går to år i samme OT-skoletilbud mens enkelte får fortsette innenfor rammene av OT på Vg2 og/eller Vg3.

3. Målgruppen til Oppfølgingstjenesten (OT)

Oppfølgingstjenesten er en fylkeskommunal tjeneste for ungdom i alderen 15-21 år som har rett til videregående opplæring, men som ikke er i videregående opplæring eller arbeid (Forskrift til Opplæringsloven kap. 13). I Oslo kommer også elever og lærlinger som står i fare for å falle fra inn under målgruppen til OT.

Oppfølgingstjenesten skal sørge for at ungdom i målgruppa får tilbud om å komme tilbake i opplæring, i kompetansefremmende tiltak eller i arbeid (forskrift til Opplæringsloven §13-1).

Tjenesten skal legge til rette for tverretattlig samarbeid mellom kommunale, fylkeskommunale og statlige instanser som har ansvar for ungdom i OT-målgruppa, og formidle og samordne tilbud fra ulike instanser (forskrift til Opplæringsloven §13-4). Tjenesten skal bidra til å sikre tverretattlig samarbeid mellom kommunale, fylkeskommunale og statlige instanser som har ansvar for ungdom i målgruppa, og formidle og samordne tilbud fra ulike instanser (forskrift til Opplæringsloven §13-4). I juni 2023 var 936 ungdommer registrert i Oppfølgingstjenesten i Oslo. 371 av disse var registrert med ukjent aktivitet.

4. Generelt om OT-skoletilbudene (2022/2023)

I 2010 gikk APO-tiltakene (Arbeid, Produksjon, Opplæring) over til å hete OT-skoletilbud. I dag er det OT-skoletilbud ved videregående skoler og tilbudene er fordelt på både yrkesfaglige- og studiespesialiserende utdanningsprogram. I tillegg er det noen skoler som tilbyr studiekompetanse etter 23/5 regelen.

Skoletilbudene som er organisert gjennom oppfølgingstjenesten har mer fleksible rammer rundt opplæringen og praksis kan være en del av opplæringen. OT-skoletilbudene har lokalt, løpende inntak. OT-elevene har elevstatus og følger de samme læreplanene som ordinære elever.

For å få plass i et OT-skoletilbud må ungdommen være folkeregistrert i Oslo og mellom 15 og 21 år. Eleven kan ikke ha annen skoleplass.

Antallet vedtatte OT-elevplasser skoleåret 2022/2023 var 218. Elevtellingen i februar 2023 viste at det totalt var 238 elever i OT-skoletilbudene, mens antallet i april samme år var 236 elever. Skolene kan ta inn +50 % flere elever enn antall vedtatte plasser. I tillegg til de nevnte plassene hadde OT Ulven inntil 40 plasser og praksisbrevordningen 25 plasser.

Elevene kan gå i et OT-skoletilbud i mer enn et år dersom det er hensiktsmessig. Skoleåret 2021/2022 gikk mellom $\frac{1}{4}$ og $\frac{1}{2}$ av OT-elevene to år i OT-tilbudet. Elever som går 23/5 -løpet bruker fra 2 til 4 år i OT-tilbudet.

Det presiseres at OT-skoletilbudene er i stadig utvikling og at det skjer endringer fra år til år.

4.1. Oversikt over OT-skoletilbudene og oppfylingsgraden

De ulike OT-skoletilbudene med antall elevplasser 2022/23 og antall elever per 1.april 2023:

Skole	OT-skoletilbud	Antall plasser	Antall elever pr. april 2023	+ / - elever ift. Plasser
Abildsø Gård	Bygg og anleggsteknikk vg1	15	15	-

Bjørnholt	Alle utdanningsprogram på alle trinn	17	19	+2
Etterstad	Mat- og restaurantfag vg1	12	5	-7
Hellerud	Studiespesialisering vg1	16	9	-7
Hellerud/ Trikkestallen	Medier og kommunikasjon vg1	16	15	-1
Kuben	Helse og oppvekstfag vg1 Bygg og anleggsteknikk vg1 Informasjonsteknologi og medieproduksjon vg1 Teknologi og industriell produksjon vg1 Fellesfag vg1 med praksis 11. grunnskole-år/Fundament	65	94	+29
OT Ulven	Fellesfag yrkesforberedende vg1 og vg2 med praksis, hjelp til å få læreplass og oppfølging i læretiden.	30-40	34	-
Nydalen	11. grunnskole-år/Fundament	15	14	-1
Persbråten	Studiespesialisering m. idrettsfag/friluftsliv vg1 Studiekompetanse etter 23/5 -regelen *	15	8 6	-1
Valle Hovin	Studiespesialisering vg1 Studiekompetanse etter 23/5-regelen *	30 15	32 18	+2 +3

Skoleåret 2023/2024 har praksisbrevordningen utvidet fra 25 til 45 elevplasser. Praksisbrev er ikke inkludert i oversikten, men har samme målgruppe som OT og fungerer som et OT-tilbud.

Oppfyltingsgraden i de ulike OT-skoletilbudene

Følgende variabler påvirker oppfyltingsgraden i OT-tilbudene:

- Kjennskap til tilbudene blant rådgivere og andre instanser
- Hvordan OT-tilbudet selv bidrar til å gjøre tilbudet kjent
- Etterspørsel etter opplæringstilbudet blant ungdom i målgruppa
- OT-skoletilbudets beliggenhet

De fleste OT-skoletilbudene fylles opp i løpet av høsten. Noen få plasser blir tilgjengelig gjennom året når en elev slutter. Oversikten under viser når de ulike OT-skoletilbudene erfaringsvis har fylt opp plassene.

Oktober	Bjørnholt Valle Hovin Kuben Trikkestallen (Hellerud)
Desember	Abildsø Gård Kuben (Fellesfagklassen, Fundament)
Løpende inntak gjennom skoleåret	OT Ulven Persbråten Etterstad Hellerud OTS
Januar (inntak avsluttes)	Fundament ved Nydalen

HOVEDDEL: FUNN

5. Elevene i OT-skoletilbudene

5.1. OT-skoletilbudene om elevenes behov

Ansatte i OT-skoletilbudene trekker frem sosial trivsel, økt mestringsopplevelse og fremtidstro som sentrale faktorer for at elevene skal komme ut av gamle mønstre og klare å møte kravene i videregående opplæring eller arbeid i større grad. Elevene har behov for å bygge relasjon og tillit til lærerne, de trenger å bli sett og få anerkjennelse for situasjonen de er i.

Flere OT-elever har sammensatte og komplekse behov. Tett oppfølging sørger for at eleven ved behov kobles opp mot aktuelle eksterne instanser. Flere peker på at elevene har behov for høy voksentetthet i tilbudet. En tidligere OT-elev uttrykte at «relasjonen til læreren var den eneste trygge relasjonen» det året eleven gikk på OT-skoletilbudet. Utsagnet viser elevens behov for tillitsbaserte relasjoner, samtidig som det forteller om et behov for å sikre helhetlig oppfølging av ungdommen.

Elevenes behov for trygge rammer og forutsigbarhet har ført til at de fleste tilbudene med egne OT-klasser tilrettelegger for at opplæringen skjer i ett klasserom, slik at det er lærerne og ikke elevene som flytter på seg.

Flere elever trenger tid til å komme inn i elevrollen igjen etter for eksempel et høyt langvarig skolefravær. Elevene trenger lærere som møter dem der de er faglig. Et flertall av OT-skoletilbudene tenker at flere elever vil profittere på å prøve seg i arbeidslivet for å få en alternativ mestringsarena. Flere elever har uttrykt at de gjerne skulle ha prøvd seg i ulike yrker for å forstå hvilke arbeidsoppgaver som passer dem.

5.2. Elevene om hva de liker ved OT-tilbudene

Elevenes svar på spørreundersøkelsen¹ om hva de liker best ved OT-tilbudet de er elev ved, sier noe om hvilke behov de har og får innfridd. Elevene huket av for tre av følgende forhold:

- Tett oppfølging av lærer for å bli bedre i fagene (35,2 %)
- Sosial trivsel (29,6 %)
- Få elever i klassen (27,8 %)
- Læreren kjenner meg godt og ser hva jeg får til (24,1 %)
- Jeg får hjelp til å velge utdanning og yrke videre (20,4 %)
- Jeg kan ta færre fag (20,4 %)
- Mer praktisk læring (14,8 %)
- Samtaler med rådgiver, lærer og/eller miljøarbeider (13 %)

Kommentar til svarene: Når det gjelder svaralternativet "Mer praktisk læring" må det presiseres at det kun er en liten gruppe av OT-elevene som er i en mer praktisk læringssituasjon. At 14,8 % huket av for dette, kan bety at alle elevene som har svart og som er i slike tilbud, har huket av for dette svaret.

46,3 % av elevene oppgir at de ikke trenger annen hjelp enn de får i OT-tilbudet i dag. 18,5 % svarer at de trenger annen hjelp, mens 38,9 % svarer at de ikke vet om de trenger annen hjelp. Over halvparten av respondentene er usikre på hvilken hjelp de trenger eller vet at de trenger annen hjelp enn de får i tilbudet. Blant kommentarene på hva slags annen hjelp, finner vi svar som mer hjelp i matte, mer oppfølging fra rådgivere, mer hjelp i alle fag, og mer kjennskap til diagnosen min.

5.3. Hvordan OT-skoletilbudene imøtekommer elevenes behov

Rådgivere og OT-kontakter i bydel er stort sett samstemt om følgende styrker ved OT-skoletilbudene:

- De er varierte og utfyller hverandre godt
- De har god geografisk spredning
- Eleven tas raskt inn til samtale
- Det er fleksibel oppstart gjennom skoleåret
- Tilbudene har god lærertetthet og tett individuell oppfølging
- Det er god fleksibilitet i tilrettelegging og mulighet for mindre klasser

I intervjuer med elever fra fem ulike OT-skoletilbud, kom det frem at de blir møtt med tillit og forståelse hos lærerne for de utfordringene de står i, de får tett oppfølging faglig, fleksibilitet i tilrettelegging av opplæringen og mulighet til å ta fag i eget tempo. Mange la vekt på at det å være i en klasse der alle elevene har "noe bagasje med seg", får de til å slappe mer av. Mange

¹ Elevundersøkelse blant OT-elevene, april 2023. Responsen var på 24 % (54 svar). Dette er for lavt til at resultatene kan regnes som representative.

elever som går i egne OT-klasser trives med å være en del av et likeverdig fellesskap der det er mindre snakk om karakterer. Dette gir en opplevelse av mindre stress.

At læreren er tett på gjør at elevene opplever seg sett og videre fører dette til at elevene opplever økt faglig utvikling. I noen sammenhenger sikrer rådgiver dialogen mellom lærer og elev. Flere voksenpersoner rundt elevene gir dem en opplevelse av trygghet og tilhørighet.

Elevgruppen er mangfoldig, og behovene til elevene er ulike. Én OT-elev beskrev året som en myk overgang fra ungdomsskolen: "På OT kjenner de deg godt, det er ikke fraværsgrense, mindre press på vurderinger, godt samarbeid mellom skole og foresatte, og tilrettelegging i et trygt klassemiljø".

Flere elever med diagnoser som ADHD, ADD, angstlidelse eller autisme trakk spesielt frem behovet for andre fysiske rammer rundt opplæringen enn det man har ved ordinære videregående skoler. Det handler blant annet om at de slipper å forholde seg til lange ganger, store åpne plasser med mange mennesker, og strengt regulerte rammer for opplæringen.

De fleste OT-elevene som ble intervjuet fortalte at de føler mer trygghet, stabilitet og ro når det er færre elever, mulighet for å tilpasse opplæringen til når og hvordan eleven lærer best, og at det alltid er en voksenperson som har tid til en prat. Flere av elevene nevnte at det var viktig å få starte i tilbudet raskt. Noen elever trakk frem viktigheten av tett oppfølging av rådgiver, en som kan se helheten og en å prate med som ikke er læreren din.

5.4. Elevene om utbyttet av OT-tilbudet

Gjennom intervjuene oppga de fleste elevene at det å se muligheter og finne ut hva de vil gjøre videre, var et viktig utbytte av OT. I tillegg svarte mange at de forandret seg som person, og at det var viktig å være en del av et fellesskap. De fleste elevene som var i egne OT-klasser der det ble lagt til rette for sosiale aktiviteter, beskrev en sammenheng mellom den sosiale tilhørigheten og et ønske om å komme på skolen. Nesten alle fortalte også at de ble mer positive til skole, og at de utviklet seg sosialt og faglig. Elever som hadde hatt et lengre fravær fra skole, og som var på OT-skoletilbud med rammer rundt det sosiale, trakk spesielt frem hvordan OT-tilbudet bidro til en positiv endring på motivasjonen for skole. Noen av elevene med lave grunnskolepoeng fremhevet det at de fikk bedret karaktersnittet sitt i løpet av skoleåret i OT-tilbudet.

Dette viser at mange av disse elevene har stort læringsutbytte av å få en bedre relasjon til lærer, trygge sosiale rammer og tettere faglig oppfølging.

Noen utsagn fra elever om utbyttet av OT-tilbudet:

- "Jeg lærte at noe av det viktigste er innsatsen, møte opp og gjøre en god jobb"
- "Jeg ble med på en aktivitet som leder og begynte å se noe med egne egenskaper, noe jeg hadde lyst til. Etter det bestemte jeg meg."
- "Jeg utviklet meg som person, ble mer moden, og fikk et annet syn på skolen. Før hadde jeg et negativt syn på skolen. Jeg følte at jeg ble kastet ut og glemt."

5.5. Elevene om mangler ved OT-tilbudene

Elevene som ble intervjuet ble spurt om de savnet noe i OT-skoletilbudene. Noen mente det burde finnes lignende tilbud innenfor flere utdanningsprogram.

En fjerdedel av elevene som ble intervjuet og som hadde gått videre til vg2, fortalte om en tøff overgang til ordinært Vg2 etter OT. De trygge og forutsigbare rammene i OT-skoletilbudet ble borte, og opplevelsen av å ikke mestre eller at ingen brydde seg, kunne komme tilbake. Flere skulle gjerne fortsatt på OT på Vg2 om det hadde vært mulig.

6. Informasjon om og formidling til OT-skoletilbudene

Av rådgiverne og OT-bydelskontaktene som har svart på undersøkelsen, mener 30 % at det er vanskelig å holde seg oppdatert på OT-skoletilbudene. 50 % svarer at de har liten eller ingen innsikt i OT-skoletilbudene mens 50 % har ganske god eller svært god kjennskap til tilbudene.

De fleste rådgivere og OT-bydelskontakter bruker Osloskolens intranettsider, Tavla, til å oppdatere seg på OT-skoletilbudene. Her finner de informasjon om de ulike tilbudene. Denne informasjonen ligger også på Oslo kommunes internettsider.

Andre sentrale kilder til informasjon om OT-skoletilbudene er rådgiversamlinger og e-poster OT-skoletilbudene sender ut til rådgivere og OT-bydelskontakter. E-poster som sendes ut har ulikt innhold, form og omfang.

Dette tatt i betraktning kan det være en fordel om informasjonen om OT-skoletilbudene får en felles form med tydeliggjøring av OTs målgruppe og hva OT-skoletilbudet kan tilby ungdommene. Når det gjelder å holde rådgiverne oppdatert på tilbudene, foreslår et par rådgivere en egen plattform på f.eks. teams.

7. OT-skoletilbudene

7.1. Treffer OT-skoletilbudene målgruppa

Et mangfoldig og variert tilbud gjør at OT-skoletilbudene treffer mange ungdommer med spesielle behov for tilpasset opplæring. Undersøkelsen blant rådgivere og OT-bydelskontakter viser likevel at tilbudene ikke når frem til hele mangfoldet i målgruppa til OT. Dette henger sammen med at rådgivere og OT-bydelskontakter har varierende kjennskap til tilbudene samt tilbudenenes kapasitet. I tillegg kan tilbudenenes form, innhold og kriterier for inntak bidra til å snevre inn målgruppen.

- De fleste tilbudene er på Vg1 og få ungdommer kan fortsette innenfor rammene av OT på Vg2 og Vg3, selv om mange har behov for tett oppfølging videre.
- Eksisterende tilbud er knyttet opp til ulike utdanningsprogram. Mange i OTs målgruppe har hatt høyt skolefravær over tid, og trenger sosial mestring og grunnleggende ferdigheter før de kan gjøre et godt valg av utdanning eller yrke.

7.2. Inntaksrutiner og forventningsavklaring

De fleste forespørslene om elever til OT-skoletilbudene kommer fra rådgiver ved ungdomsskole eller videregående skole. En del forespørsler kommer også fra OT-kontakt i bydel. Andre instanser som tar kontakt er NAV, DPS, BUP, utekontakt og av og til foreldre eller eleven selv.

Generelt tolker OT-skoletilbudene mandatet slik at alle i målgruppa skal få en mulighet og at ungdommen raskest mulig skal komme i gang med et nytt tilbud. Eventuelle behov for oppfølging og samarbeid med andre etater kartlegges gjennom samtaler med ungdommene, og det bes om samtykke til å snakke med tidligere skole og eventuelt andre instanser.

OT-skoletilbudene gjør mye likt når det gjelder inntak av OT-elever. Ved forespørsel om plass kalles eleven raskt inn til en samtale, inntaksmøte. Den som leder inntaksmøtet tilpasser seg eleven, og typiske tema for samtalen er elevens motivasjon, mål for skoleåret, behov for tilrettelegging, oppfølging fra eksterne, og tanker om utdanning og arbeid for fremtiden. Oppmerksomheten rettes mot hvordan OT-tilbudet kan bidra til økt motivasjon, mestring og tilstedeværelse. Det tilstrebes at kontaktlærer og foreldre deltar i inntakssamtalen. Hospitering er mulig slik at eleven kan bli trygg på at det er rett tilbud. Ungdommen settes i kontakt med OT bydelskontakt eller annet OT-skoletilbud dersom tilbudet viser seg ikke å være rett. De fleste elevene fortsetter i tilbudet etter at hospiteringen er ferdig.

Måten tilbudene presenteres for elevene i inntaksmøtet varierer. OT-skoletilbudets forventninger til eleven formidles gjennom innholdet i og rammen rundt inntaksmøtet. I disse møtene skapes også elevens forventninger til OT-tilbudet.

Hensynet til elevmiljøet er et forhold alle OT-skoletilbudene vektlegger i større eller mindre grad. Likevel oppgir halvparten av tilbudene at dette hensynet i svært liten grad eller aldri har ført til at ungdommen ikke har fått plass.

Løpende inntak til tilbudene gjør det vanskelig å opprettholde en god og trygg klassedynamikk. Noen OT-skoletilbud er derfor mer åpne i starten, men vurderer etter hvert hvordan en ny elev vil påvirke dynamikken og læringsmiljøet i gruppa.

I alle OT-skoletilbudene vil noen få elever møte sjelden eller bortimot aldri. Når en elev har et lengre opphold fra opplæringen, jobber OT-skoletilbudene aktivt med å få eleven tilbake til opplæringen.

UDAs kontinuerlige arbeid for å forebygge og hindre frafall fra skolen stiller krav til oppdatert kunnskap om det arbeidet som gjøres for elevene i OT-skoletilbudene. Som en delleveranse av dette innsiktsarbeidet er det utarbeidet et forslag til noen indikatorer for evaluering av OT-skoletilbudene og et forslag til områder der OT-skoletilbudene bør ha sammenfallende rutiner. Tydeligere føringer og årlig rapportering kan bidra til å styrke kvaliteten på OT-tilbudene.

7.3. Organisering av skoletilbudene

OT-elevene har ofte komplekse og sammensatte utfordringer som stiller krav til strukturer for helhetlig tverrfaglig oppfølging og koordinering av tjenester. Å utvikle tilpassede opplæringstilbud for OTs målgruppe krever kompetanse, tid og ressurser. Det må jobbes kontinuerlig og systematisk slik at elevene får best mulig utbytte av opplæringen.

Flere OT-skoletilbud trekker frem viktigheten av at ledelsen ansetter lærere på OT-tilbudet med god kompetanse for å kunne håndtere OT-elevenes ulike behov for tilrettelegging. Elevstemmen i innsiktsarbeidet støtter opp under viktigheten av lærer-elev-relasjonen.

Oslo har fordelen av et mangfold i OT-skoletilbudene samt god geografisk spredning. De fleste tilbudene er relativt små med mellom 10 og 20 elever, noe som kan gjøre tilbudene sårbare med tanke på kompetanse og de strukturelle rammene rundt tilbudene. Tilbudene har en tydelig struktur for elevoppfølgingen og laget rundt eleven.

Det er ulikt hvordan OT-skoletilbudene prioriterer ressurser inn mot elevoppfølging og rådgivning. Noen tilbud har en full rådgiverstilling som kun følger opp OT-elevene. Antall elever rådgiveren har ansvar for avgjør hvor tett rådgiveren kan følge opp elevene. Samtidig vil behovet for rådgivning påvirkes av blant annet lærertetthet, tilgjengelighet av miljøarbeidere og ledelse i tilbudet. Karrierelæring gjennom aktivitet og samtaler med lærerne har også god effekt på elevenes utbytte. Ved noen av tilbudene er det lærerne som har ansvaret for elevoppfølgingen og karrierelæringen.

At OT-elevene ofte har sammensatte behov gjør at OT-skoletilbudene må kunne tilby god koordinering av og informasjon om relevante tjenester, i tillegg til at de må legge til rette for forutsigbarhet og kontinuitet i overgangene. Rådgiver må i tillegg jobbe mer preventivt enn med ordinære elever, da mange i målgruppa ikke kjenner til eller oppsøker nødvendige tjenester.

7.4. Overgang fra OT-skoletilbud til nytt tilbud

Noen OT-skoletilbud har rutiner for gjennomføring av overføringsmøter, men flere oppgir å ikke alltid ha kapasitet til dette. Andre OT-skoletilbud utarbeider en pedagogisk rapport om elevens behov for oppfølging og tilrettelegging som oversendes nytt tilbud. Praksis på hva OT-skoletilbudene gjør i forbindelse med en overgang varierer fra tilbud til tilbud. Dersom en elev fra et OT-skoletilbud trenger tett oppfølging og tilrettelegging i nytt tilbud, må det være OT-skoletilbudenes ansvar å sørge for en god overgang.

Flere elever forteller om økt motivasjon når de har stått overfor en overgang. Likevel kan erfaringen med å ikke mestre hverdagen gjøre at strategien fort blir å gi opp når eleven opplever nye og utfordrende situasjoner. Alle OT-skoletilbudene hjelper elevene med en plan for veien videre etter OT-skoletilbudet.

Dette tatt i betraktning kan det være en fordel om det utarbeides retningslinjer for overganger slik at en sikrer at ungdommene ivaretas ved overgang til annet skoletilbud, lærekandidat eller lærling.

7.5. Bruk av praksis

Praksisbrevordningen er et tilbud til OTs-målgruppe der fokus er på praktisk læring.

Elevene forteller blant annet om verdien av å få en arena der de mestrer arbeidsoppgavene etter år med lav skolemestring. Mange opplever at det er lettere å møte på jobb enn på skole, blant annet siden andre er avhengig av at de møter, og flere begynner å se muligheter for fremtiden.²

I de yrkesfaglige OT-tilbudene tilrettelegges det for praksis etter kompetansemålene i læreplanen.

Blant OT-skoletilbudene innen studiespesialisering, legger noen av dem til rette for at OT-elevene kan ha praksis ved siden av skole. Disse tilbudene skulle gjerne sett at flere elever kom i praksis for å oppleve mestring på en annen arena. Andre OT-skoletilbud legger ikke til rette for praksis, da de opplever at elevene ikke har kapasitet til praksis ved siden av undervisningen. De OT-skoletilbudene innen studiespesialisering som tilbyr praksis som del av elevenes opplæringsplan, erfarer at flertallet av elevene takker nei til dette. Selv om rådgivere og OT-kontakter ser et behov for OT-skoletilbud der ungdom kan få prøve seg i ulike praktiske arbeidssituasjoner takker mange OT-elever nei til tilbud om praksis.

8. Behov for tilbud til OT sin målgruppe

I spørreundersøkelsen til rådgivere og OT-bydelskontakter var ett av spørsmålene: "Ser du behov for andre OT-tilbud?" Spørsmålet hadde ferdig oppsatte svaralternativer med mulighet til å legge til en fri kommentar. Respondentene kunne huke av for tre alternativer hver, og de har derfor valgt de tre behovene de anser som viktigst.

Navn	Prosent
Nei, dagens OT-skoletilbud møter behovene til målgruppen godt	2,9%
OT-tilbud på vg1 for flere yrkesfag	23,1%
OT-tilbud på vg2 for yrkesfag	15,4%
OT-tilbud på vg2/ vg3 studiespesialisering	34,6%
OT-tilbud for å prøve ut yrker og finne ut hva man vil	51,0%
OT-tilbud på andre opplæringsarenaer (enn ordinær skole)	45,2%
Flere OT-tilbud på liten skole med få elever	25,0%
Flere muligheter for praksisbrev	26,9%
Vet ikke	11,5%
Annen kommentar	3,8%

På spørsmål om det er noen behov i målgruppa som dagens tilbud ikke møter godt nok, svarer flertallet av rådgiverne og OT-bydelskontaktene at OT-skoletilbudene er for begrenset og at de ikke imøtekommer alle elevenes behov. NAV-veilederne i skole som ble intervjuet og flere av de ansatte ved OT-skoletilbudene deler denne oppfatningen. Noen rådgivere etterlyser flere OT-skoletilbud på utdanningsprogram med høyt frafall og at det er tilbud på alle trinn. Andre understreker viktigheten av at skolene får økt kapasitet i elevtjenesten. NAV-veilederne i skole løfter spesielt frem et behov for gode tilbud til ungdom mellom 16 og 18 år med lav skolemestring. Dette gjenspeiler en mangfoldig elevgruppe med behov for tilpasset opplæring på alle trinn.

² Norconsult (2022), Tårnesvik (2021), Larsen, A. K. (2020)

9. Tre ulike modeller for OT-skoletilbud

9.1. Bjørnholt

Bjørnholts OT-skoletilbud skiller seg fra de andre tilbudene ved at elevene går i ordinære klasser og er fordelt på alle trinn. Det er stort sett like mange OT-elever på hvert trinn. Hovedansvaret for elevoppfølgingen ligger på OT-rådgiver (koordinator) som har en full stilling knyttet til OT-tilbudet og koordinerer oppfølgingen av ca. 20 elever.

OT-rådgiver holder i inntaket og utviklingen av tilbudet. På inntaksmøtene deltar avdelingsleder og miljøarbeider sammen med rådgiver. Eleven må ønske tett oppfølging for å være aktuell for tilbudet. Det innebærer ukentlige møter med rådgiver der eleven får hjelp med å holde oversikt og sikres hjelp fra faglærere etter behov. I samarbeid med OT-eleven lages en dynamisk plan med kortsiktige og langsiktige mål.

Rådgiver har helhetlig oppfølging av OT-eleven, og kobler på interne eller eksterne tjenester. Det er tett samarbeid med NAV, PPT, skolepsykolog og helsesykepleier. OT-elevene kan også støtte seg på to miljøarbeidere. Alle OT-elevene tilbys forsterket opplæring i matte og norsk, og av og til i andre fag, uavhengig av sakkyndig vurdering.

Siden OT-elevene ikke får fortrinn til neste trinn, søkes det direkte innplassering når det er særskilte grunner til at eleven bør få fortsette på samme skole. Svar på søknad om direkte innplassering kommer først rett før skolestart, noe som innebærer en periode med utrygghet og uforutsigbarhet for sårbare elever. Dersom eleven ikke får godkjent direkte innplassering og kravene for å gå videre til neste trinn er innfridd, kan OT-rådgiver på Bjørnholt sikre kontinuitet ved å la eleven fortsette som OT-elev på Vg2 eller Vg3. Tilbudet lykkes i stor grad med å få elevene videre i opplæringen og/eller koblet på oppfølging fra andre instanser.

Bjørnholt rekrutterer i stor grad ungdommer fra nærliggende bydeler og kontakten med nærmiljøet er for mange en viktig trivselsfaktor. Svært mange har behov for den tette oppfølgingen OT-tilbudet gir. OT-skoletilbudet ved Bjørnholt fungerer på en måte som en forsterkning av den ordinære elevoppfølgingen. Siden elevene går i ordinære klasser vil de ikke føle seg annerledes enn de ordinære elevene. Når OT-elevene kan gå i alle klasser og på alle trinn, blir målgruppa for OT-tilbudet bredere og tilbudet mer likeverdig. De har bare "en sånn egen rådgiver", som en OT-elev beskrev det.

9.2. Trikkestallen

Trikkestallen har et OT-skoletilbud på Vg1 medier og kommunikasjon. Tilbudet er en del av Hellerud videregående skole, men holder til i lokaler på Torshov. Opplæringen ved Trikkestallen skjer i trygge og fleksible rammer på en annen læringsarena enn ved det ordinære skolebygget. Elevene får differensiert og tilrettelagt opplæring. Tett oppfølging av tre lærere på 16 elever, og den sosiale tilhørigheten gjør at mange ungdommer gradvis kan få oppleve å mestre skole og hverdag. De fleste elevene velger å ta fellesfagene for studiespesialisering over ett eller flere år.

9.3. Valle Hovin

Valle Hovin har to OT-tilbud; en OT-klasse for Vg1 ST og en for studiekompetanse etter 23/5-regelen. Både på Vg1 og 23/5-tilbudet er det et tolærersystem. Elevene har en egen OT-rådgiver som sikrer alle elevene nødvendig rådgivning og helhetlig oppfølging. Elevene på 23/5 tilbudet bruker fra to til fire år på å fullføre alle de seks fagene. Aldersgruppen blant disse elevene er fra 17 til 21 år. Flere elever fra vg1 går videre til 23/5-løpet.

OT-skoletilbudene er godt forankret i organisasjonen, og skolen har gjort flere grep for at OT-elevene ikke skal føle seg annerledes enn de ordinære elevene, eksempelvis at de er like mange elever i klassen på Vg1 men med et tolærersystem. De fleste elevene rekrutteres eksternt bortsett fra noen interne 4. års elever med utvidet rett. Rådgiver sørger for overføring av informasjon når elevene går videre til ny skole mens direkte innplassering søkes der det er tungtveiende grunner for at eleven får fortsette på Valle Hovin. OT-elevene får slik en forutsigbar og trygg læringssituasjon samt oppfølging i overgang til nytt skoletilbud.

10. Anbefalinger for likere tilbud og tjenester

- En stor andel av elevene som har gått et år i tilbudet på Abildsø Gård, Trikkestallen eller Etterstad, gjør et omvalg etter dette året. Det foreslås å omstrukturere ett eller to av disse OT-skoletilbudene på Vg1 til mer åpne tilbud der elevene kan ta fellesfag, prøve seg på ulike praksisarenaer og jobbe med sosial handlingskompetanse.
- For å sikre at ungdommene i målgruppa får likeverdige muligheter til tilpasset opplæring, bør det fremgå tydelig hva et OT-skoletilbud skal være. Det foreslås at skoleeier gir et tydeligere mandat til skoler med OT-skoletilbud på følgende områder:
 - Rekruttering, inntak, utskrivning og ansvar for overganger
 - Tverrfaglig elevoppfølging, rådgivning og karriereveiledning
 - Kompetanse hos ansatte i OT-skoletilbudene
- For at OT-skoletilbudene skal utvikles i tråd med ungdommenes behov bør det rapporteres årlig til skoleeier blant annet på elevenes progresjon i opplæringen, hva elevene går videre til og elevenes utbytte av OT-skoletilbudet. Se forslag til årlig rapportering nedenfor under
- Det bør vurderes om Bjørnholt-modellen kan være interessant for flere videregående skoler med høyt frafall. En omstrukturering til Bjørnholt-modellen vil gjøre at OT-skoletilbudet blir en mulighet for elever i fare for frafall på alle linjer.
- En sammenslåing av OT-skoletilbudene ved Hellerud (OTS og OTM Trikkestallen) vil kunne gi et mer fleksibelt opplæringstilbud til et større mangfold av ungdom i OTs målgruppe. Et større tilbud vil også lettere kunne gi rom for økt kapasitet. Trikkestallens lokalisering et annet sted enn som del av det tradisjonelle skolebygget, bør opprettholdes.
- OT-skoletilbudene skal sikre elevene en god overgang til nytt skoletilbud eller aktivitet. Det bør utarbeides en kortsiktig og langsiktig karriereplan i samarbeid med ungdommen for videre utdanning og/eller yrkesvei. Overføringsmøte med nytt skoletilbud gjennomføres ved

behov.

- Alle OT-skoletilbudene har en rådgiver knyttet til seg med et tydelig mandat overfor OT-elevene.
- OT-skoletilbudene utarbeider en pedagogisk og sosialfaglig rapport for den enkelte elev som beskriver elevens behov for tilrettelegging og oppfølging. Denne oversendes nytt tilbud med elevens samtykke.

10.1. Forslag til føringer og årlig rapportering

Visjon for OT-skoletilbudene

Ungdommene har sosial og faglig kompetanse for å kunne bidra positivt inn i samfunnet (skole fritid, arbeidsliv).

Ungdommene fullfører videregående opplæring og/eller kommer i arbeid.

Mål for OT-skoletilbudene

Elevene trives godt i tilbudet og får den hjelpen de trenger for å styrke fag og sosial kompetanse. Elevene følges opp etter en plan for skoleåret, og en mer langsiktig plan for videre skolegang eller overgang til arbeid.

Eleven har den nødvendige støtten rundt seg, har troen på fremtiden og en god plan for å håndtere overgangen videre skole, arbeidsliv eller annen aktivitet.

10.2. Føringer for et tydeligere mandat til skoler med OT-tilbud

1. Dokumentere OT-skoletilbudets rutine for å sikre alle elevene tilgang til sosial pedagogisk rådgivning og karriereveiledning.
2. Sørge for at elevene i OT-skoletilbudet har gode sosiale rammer rundt opplæringen.
3. Rekruttere kontaktlærere, faglærere og rådgivere med et engasjement for og kompetanse på OTs elevgruppe.
4. Rekruttering av elever:
 - Det bør være en tverrfaglig inntaksgruppe som f.eks. består av rådgiver og kontaktlærer, eller avdelingsleder og kontaktlærer.
 - UDA utarbeider sentrale inntakskriterier for alle OT-skoletilbudene.
 - OT-skoletilbudene skal aktivt jobbe for å fylle opp antall plasser med unge i målgruppa, og blant annet rapportere antall ledige plasser til UDA fortløpende. Slik kan UDA med jevne mellomrom sende ut oversikt over ledige plasser til skolenes rådgivere.
5. Gode overganger og helhetlig oppfølging:
 - OT-elevene skal få hjelp og veiledning gjennom året med å utarbeide en kortsiktig og langsiktig plan for videre utdanning/yrkesvei. Planene må være dynamiske og kunne justeres etter hvert som det oppstår endringer i elevens liv.

- Eleven skal sikres en god overgang til nytt skoletilbud eller aktivitet. Elevens samtykke bør innhentes for å kunne overføre relevant informasjon om behov for tilrettelegging i nytt tilbud.
 - Legge til rette for overføringsmøte med nytt skoletilbud eller ev. aktivitet.
6. Dersom en OT-elev ikke har deltatt i opplæringen de siste to ukene og fraværet skyldes andre forhold enn sykdom, skal OT-skoletilbudet formidle til eleven at det må lages en avtale om oppmøte for å kunne beholde skoleplassen. Avtalen må følges opp.
 7. Kort rapport oversendes UDA årlig på hvordan rekrutteringen har vært, hvilke utfordringer som har vært i OT-gruppa gjeldende år og hvordan disse er håndtert, samt oversikt over indikatorer i pkt. 8.
 8. Forslag til indikatorer på hvordan OT-skoletilbudet bidrar til at eleven kommer seg videre i videregående opplæring, kobles på nødvendig oppfølging eller kommer inn i andre positive aktiviteter:
 - Årlig spørreundersøkelse – elevstemmen om utbytte av skoleåret
 - Antall fag eleven har bestått
 - Antall elever som har fått praksisplass
 - Antall elever som har fått hjelp til læreplass
 - Antall elever som har fått annen nødvendig oppfølging
 - Antall elever som har fått jobb
 - Antall elever som går videre til skoleplass/praksis eller tiltak/annen oppfølging

11. Kilder

Bruland, T. og Dahl T. 2008. *Tilbake på sporet? Rapport fra kartlegging og analyse av tidligere elever fra APO ved Frogn videregående skole*. SINTEF.

Forskrift til opplæringsloven. 2023. FOR-2023-05-26-752. <https://lovdata.no/forskrift/2006-06-23-724>

Hansen I.L.S., Jensen R. S. Jensen og Fløtten T. (2020:2) *Trøbbel i grenseflatene, Samordnet innsats for utsatte barn og unge* (nettdokument). FAFO.
<https://www.fao.no/images/pub/2020/20737.pdf>

Helsedirektoratet. 2019. *Hvor skal man begynne? Et utfordringsbilde blant familier med barn og unge som behøver sammensatte offentlige tjenester*. Oslo: Helsedirektoratet.

Kunnskapsdepartementet. *Prosjektrapport Ny Giv 2010-2013*.
https://www.regjeringen.no/globalassets/upload/kd/kampanjer/nygiv/prosjektrapport_nygiv_2010_2013_8mb.pdf

Larsen, A. K. 2020. *Det er små ting som gjør stor forskjell*. Forskningsrapport. OsloMet-storbyuniversitetet.

Norconsult, 2022. *Ekstern evaluering OT Ulven*. <https://www.oslo.kommune.no/>

Ny opplæringslov 2024. <https://www.udir.no/regelverk-og-tilsyn/skole-og-opplaring/ny-opplaringslov/>

Opplæringsloven. 2022. Lov om grunnskolen og den videregående opplæringa. LOV-2022-06-17-68. Lovdata. <https://lovdata.no/dokument/NL/lov/1998-07-17-61>

SINTEF (2023, 28. sept.). *Er det tradisjonelle klasserommet på vei ut?* SINTEF.
<https://www.sintef.no/siste-nytt/2023/er-det-tradisjonelle-klasserommet-pa-vei-ut/>

Sletten, M. A., Bakken, A., Andersen P. L. 2015. *Oppfølgingsprosjektet i Ny Giv. Sluttrapport fra en kartleggingsstudie*. Oslo Metropolitan University - OsloMet: NOVA.
<https://hdl.handle.net/20.500.12199/5085>

Svennar, E. 2020. *Sluttrapport Fundament. Evaluering av hovedprosjekt 2019-2020*. UDE.

Tårnesvik, Å. (2021). *Fra drop out til fagbrev*. Master i yrkespedagogikk. OsloMet-storbyuniversitet.

UDIR. <https://www.udir.no/tall-og-forskning/publikasjoner/utdanningsspeilet/utdanningsspeilet-2022/videregaende-opplaring/gjennomforing-av-videregaende-opplaring/>

UngInvest AIB. 2020. Årsrapport. Viken Fylkeskommune.

12. Vedlegg

Fem år etter at de gikk i et OT-skoletilbud har:

23 % fullført Vg3 eller fagbrev

17 % holder aktivt på å fullføre Vg3 eller fagbrev (sannsynlig 39,35 % fullført innen 01.08.25)

25 % fullført Vg1 og/eller tatt noen fag på Vg2 (en stor andel av disse har tatt noen fag på Vg2)
36 % har kompetanse på grunnskolenivå

- Vi vet at antall elever med spesialundervisning øker jo høyere nivå elevene kommer på i opplæringen. Flere opplæringstilbud med spesiell kompetanse på ulike målgrupper kan bidra til å gjøre skolen bedre rustet til å gi elevene den tilpassede opplæringen og tverrfaglige oppfølgingen de har behov for.
- Samtidig er det noen som aldri vil fullføre en videregående opplæring. For at disse elevene skal få best mulig kompetanse for arbeidslivet, må opplæringsløp med lavere kompetansemål som lærekandidat- og praksisbrevordningen, gjøres lettere tilgjengelig for aktuelle elever.

Elevenes grunnskolepoeng ved oppstart i et OT-skoletilbud

OT-elevenes grunnskolepoengsnitt ved oppstart i et OT-skoletilbud fra tre ulike skoleår.

	Totalt ant. Elever	Grs.p. 0,00	Grs.p. 1,0-1,9	Grs.p. 2,0-2,9	Grs.p. 3,0-3,9	Grs.p. 4,0 +
2017/2018	155	30	11	42	48	13
2018/2019	169	35	10	48	61	16
2020/2021	204	44	-	42	81	31

54 % av OT-elevene i 2017/18 hadde under 30 i grunnskolepoeng

55 % av OT-elevene i 2018/19 hadde under 30 i grunnskolepoeng

44 % av OT-elevene i 2020/21 hadde under 30 i grunnskolepoeng.

Andelen med over 40 i grunnskolepoeng har økt fra 8 % - 15 % av OT-elevene.

Blant elever som har mellom 25 og 29 grunnskolepoeng, fullfører 35 prosent av elevene på studieforbereidende og 51 prosent av elevene på yrkesfag. Mens blant elever som har 40-49 grunnskolepoeng, øker andelen som fullfører, til 94 prosent på studieforbereidende og 93 prosent på yrkesfag. (UDIR, 2022)

Leveranser fra behovsfasen

- Leveranse 1: Oversikt over hvordan det har gått med elever i OT-tilbudene
- Leveranse 2: Oversikt over skolenes, bydelenes og NAVs behov knyttet til OT-tilbudene

- Leveranse 3: Oversikt over elevstemmen fra elever som har gått i tilbudene
- Leveranse 4: Et sett med kriterier for effektevaluering av OT-tilbudene

Kommentar til leveranse 1: Hvordan det har gått med elever i OT-tilbudene

Hensikten med denne leveransen var å se om noen OT-skoletilbud i større grad enn andre oppnår at elevene klarer å fullføre videregående opplæring. Det er utarbeidet en oversikt over hvilken kompetanse elever som gikk i OT-skoletilbud året 2017/18, innehar etter fem år, pr. 30.06.2023. Innsiktsarbeidet vier ellers liten plass til leveranse 1.

Det er behov for mer omfattende data enn tall fra Vigo for å kunne trekke noen konklusjoner med hensyn til elevenes utbytte av OT-skoletilbudene. OT-skoletilbudene skal bidra til at elevene kommer i utdanning, arbeid eller annen positiv aktivitet. Vigo viser hvor langt elevene har kommet i videregående opplæring, men gir ikke svar på om elevene har lyktes med å komme i arbeid eller om de er kommet inn i nødvendig oppfølging. Hvilke elever som går i OT-skoletilbudene, vil variere fra år til år og elevenes utbytte vil påvirkes av elevenes utfordringer. OT-skoletilbudet må tilpasse seg elevenes behov. Noen elever må bruke tid på å få orden i andre forhold før de kan konsentrere seg om det faglige.

Tilgang til informasjon om andre betydningsfulle endringer i elevenes liv, som om eleven er kommet i arbeid eller annen oppfølging, vil kreve et samarbeid med NAV og bydelene. Et slikt samarbeid kompliseres av GDPR.

For å få et inntrykk av gjennomføringsgraden av videregående opplæring ved de ulike OT-skoletilbudene, er det gjort et begrenset kartleggingsarbeid. Dette viser hvilket nivå av videregående opplæring elevene i OT-tilbudene 2017/18 har fullført innen juni 2023. Det er sannsynlig at flere måneder med nedstenging og begrenset sosial kontakt under koronapandemien bidro til at mange i OT-målgruppa ble forsinket i sitt videregående opplæringsløp.

Metode for innhenting av kunnskap

For å få innsikt i hvordan OT-skoletilbudene fungerer når det gjelder rekruttering og inntak av elever, organisering av tilbudene og oppfølging av OT-elevene, er det gjort dybdeintervjuer med OT-ansvarlige ved de aktuelle skolene og opplæringssentra. Gjennom intervjuene ble det også kartlagt eventuelle behov som ikke imøtekommes godt nok av OT-skoletilbudene og behov for å styrke eller utvide tilbudene.

Behovene til skole, NAV og bydel er undersøkt gjennom en questback til rådgivere ved ungdomsskoler og videregående skoler og OT-kontakter i bydelene, som utgjør førstelinjetjenesten for å hjelpe elever med å få fullført videregående opplæring eller komme i arbeid. Av de 103 respondentene var 9,7 % OT-bydelskontakter, 34 % rådgivere ved ungdomsskoler og 56,3 % rådgivere ved videregående skoler. Tre NAV-veiledere i skole er intervjuet i forbindelse med innsiktsarbeidet. NAV-veiledere i skolen har samme målgruppe som Oppfølgingstjenesten, men følger først og fremst opp elever når det gjelder andre forhold enn skole, som jobb, økonomi og boforhold.

Elevstemmen har vært forsøkt innhentet gjennom en questback blant OT-elever som går i et OT-skoletilbud 2022/23. Grunnet lav respons (54 elever/24 %) er det i tillegg foretatt to til tre intervjuer av aktuelle og tidligere OT-elever fra de ulike tilbudene. Dette for å sikre en mest mulig representativ elevstemme. Prosjektansvarlig lyktes ikke med å få intervjuet elever fra tilbudene ved Nydalen og Etterstad.

Spørsmålene i de to questbackene gir ferdige svaralternativer i tillegg til mulighet for kommentar. Svaralternativene er utformet på bakgrunn av tilbakemeldinger fra et utvalg av OT-kontakter i bydel og rådgivere i videregående skole og i samråd med internt ansatte med erfaring fra fagfeltet.

Tall fra Vigo er blitt brukt til å finne ut hvor mange av ungdommene som gikk i tilbudene skoleåret 2017/18 som har fullført videregående opplæring per i dag.

Med utgangspunkt i funnene vises det til noen anbefalinger (s. 28-31) for hvordan OT-skoletilbudene bedre kan imøtekomme behovene til ungdom som står i fare for eller har falt ut av videregående opplæring.

Historikk. Fra Arbeid-Produksjon-Opplæring (APO) til Oppfølgingstjenesten (OT)

I forbindelse med innføring av R-94 ble det opprettet APO – klasser (Arbeid – Produksjon – Opplæring) som et tilbud til ungdom i oppfølgingstjenestens målgruppe. Tiltakene skulle bidra til at flere ungdom fullfører og består videregående opplæring. Da det ble gjort et innsiktsarbeid på

APO-tiltakene i 2010, fant man at ca. halvparten av elevene fortsatte i skole etter fullført OT-skoletilbud, men at svært få endte opp med å fullføre og bestå videregående opplæring.

Innsiktsarbeidet konkluderte med at det skulle innføres klarere resultatmål og -krav for OT-tilbudene, at man burde samle tilbudene i færre enheter og at APO-tilbudenes innhold og profilering måtte bli tydeligere. Særskiltsøkere skulle tilbys andre og mer hensiktsmessige tilbud, og det måtte legges til rette for at flere elever skulle kunne fullføre et planlagt løp mot kompetanse på et lavere nivå, som f.eks. praksisbrev eller lære kandidat. APO-tiltakene måtte ha spesialkompetanse på målgruppa for å legge til rette for elevene slik at de fullfører og består.

Etter et vedtak fra Bystyret 27.01.2010 ble det bestemt å avvikle APO-tilbudene og opprette sentre ved tre videregående skoler: Sogn, Hellerud og Bjørnholt. Disse skulle samarbeide med de andre videregående skolene om elever som avbrøt opplæringen. Hensikten var å bygge faglig sterke miljøer og et tilbud som skulle imøtekomme behovene til en større andel ungdommer i målgruppen. De tre skolene skulle utvikle og distribuere informasjonsmateriell, tilby karriereveiledning, utvikle systemer for dokumentasjon av elevenes læring underveis, utarbeide opplæringsplan og synliggjøre for elevene hvordan de kan videreutvikle sin kompetanse.

Kilder: Direktørmøtesak 1040260672-00492281, Referat Direktørmøte 19.02.09: Sak 73/09, Oppdragsbrev til skolene 10.05.10, ref. 200902684-234

Endringer i ny opplæringslov

Følgende endringer i ny opplæringslov som kommer i august 2024, må ses i sammenheng med en eventuell styrking eller omstrukturering av OT-skoletilbudene:

- Ungdomsretten vil gjelde fram til oppnådd studie- eller yrkeskompetanse (§ 5-1).
- Ungdommene vil få rett til et ubegrenset antall omvalg innen fylte 19 år. Etter fylte 19 år vil de ha rett til ett omvalg hvis de ikke har gjort et omvalg før 19 år (§ 5-5).

- Målgruppa for OT utvides slik at personer blir omfattet av tilbudet fram til utgangen av det året de fyller 24 år (§ 9-4).
- Fylkeskommunen får en plikt til å sikre en trygg og god overgang til videregående. Det gjelder også dersom eleven skal starte på en privat skole. (§ 9-5)
- Fylkeskommunen får en plikt til å jobbe systematisk og forebyggende med elever som står i fare for ikke å bestå fag, blant annet gjennom mer tilpasset opplæring. (§10-6)
- Rett til rådgivning for lærlinger om sosiale og personlige forhold i læretiden. (§16-2)

En utvidet målgruppe for oppfølgingstjenesten (OT) innebærer et oppfølgingsansvar for en større gruppe ungdom. Det betyr at det blir behov for økt kapasitet til å følge opp ungdom i OT. Samtidig vil behovet for spesielt tilpassede opplæringsløp kunne øke når Fylkeskommunen får en plikt til å jobbe mer systematisk og forebyggende med elever i fare for ikke å bestå fag.

En utvidet rett til å fullføre videregående opplæring og mulighet til flere omvalg kan føre til at flere ungdommer bruke lenger tid på videregående opplæring. Disse endringene kan få økonomiske konsekvenser gjennom et økt antall elevplasser, ivaretagelse av oppfølging og veiledning, og mest sannsynlig, nye OT-skoletilbud.

Relevant forskning og erfaringer knyttet til frafallsforebygging

Forskning på frafallsforebyggende tiltak (Kunnskapssenter for utdanning, 2015)

Et forskningsarbeid på frafallsforebyggende tiltak som munnet ut i en rapport i 2015, ønsket å bidra til mer kunnskapsbasert jobbing med tiltak for å bedre gjennomføringen i videregående opplæring. Oppfølgingstjenestens mål om å bidra til økt gjennomføringen av videregående opplæring gjør kunnskapsoversikten relevant for vurderingen av hvordan OT-skoletilbudene

lykkes i dette arbeidet. I rapporten fra 2015 konkluderes det med tre hovedkategorier av tiltak som har hatt effekt:

- 1) tiltak rettet mot oppmøte og adferd
- 2) tiltak i form av veiledning og oppfølging av risikoutsatte elever
- 3) tiltak i form av kurs som forberedelse for videre utdanning

Videre konkluderer rapporten med noen sentrale hovedtema for å lykkes med frafallsforebyggende tiltak for utsatte barn og unge.

- Det er viktig å etablere sterke og tillitsskapende relasjoner mellom lærer og elev
- Det må etableres en sammenheng mellom nivåene, f.eks. mellom skole og bydel
- Det må være bred tilslutning blant alle som deltar i tiltaket
- Preventiv innsats er viktig, å gripe inn tidlig før problemet har fått utvikle seg
- Vellykkede tiltak er systematiske, både i planlegging, gjennomføring og evaluering

Implementeringskvalitet er ellers av stor betydning. Frafallsforebyggende tiltak må være godt forankret lokalt og tiltaket må følges opp av alle involverte parter. Det innebærer å håndplukke praktikere og gi nødvendig opplæring, veiledning og tilbakemelding, i tillegg til å mobilisere nødvendige økonomiske ressurser.

Forskning på barn og unge med sammensatte oppfølgingsbehov

Rapporten «Hvor skal man begynne?» (Helsedirektoratet, 2019) konkluderer blant annet med følgende når det gjelder barn og unge med sammensatte behov i møte med det offentlige:

- De har behov for riktig hjelp til riktig tid og opplevelse av trygghet og forutsigbarhet.
- De har behov for et helhetlig tjenestetilbud tilpasset sine egne behov. Det innebærer koordinering av tjenestene samt informasjon om og oversikt over tjenestetilbudet.
- De har behov for kontinuitet med tjenesten og bli godt ivaretatt i overgangene mellom ulike tjenester, herunder overgangen fra ungdomsskole til videregående skole.

Erfaringer fra Ny Giv (2010 - 2013)

Ny Giv, en nasjonal satsing på økt gjennomføring av videregående opplæring, ble igangsatt i 2010. Satsingen skulle blant annet prøve ut nye opplæringsmodeller som kombinerte arbeidspraksis med læreplanmål fra videregående opplæring og styrke samarbeidet mellom de ulike aktørene med ansvar for målgruppa. Den skulle også utvikle kompetansen til de ansatte i sektoren. Ny Giv bidro til å styrke samarbeidsrelasjonene mellom partene med ansvar for oppfølging av ungdommene, Oppfølgingstjenesten fikk bedre oversikt og flere unge deltok i alternative opplæringstiltak. Ny Giv traff ikke like godt de mest risikoutsatte gruppene som hadde vært utenfor arbeid og utdanning i mer enn et år.

Erfaringene viste behov for tettere samarbeid mellom aktørene. Det ble pekt på behovet for å hjelpe elevene med et fremtidsperspektiv, og skoleledere rapporterte om et potensiale for mer aktiv bruk av alternative opplæringsløp i det frafallsforebyggende arbeidet. Man fant også et potensiale for at skolene kunne trekke NAV mer inn i samarbeidet rundt elever som står i fare for

å falle ut. Erfaringene viste at ungdom som hadde vært utenfor opplæring og arbeid over lengre tid, oftere var motivert for å jobbe enn for å gjennomføre ordinær opplæring.

Erfaringer fra pilotprosjektet Fundament på Kuben (2019-20)

Fundament startet opp som et prosjekt under delprogram oppvekst og utdanning i områdesatsingen for bydelene Grorud, Gamle Oslo og Søndre Nordstrand. En intern evaluering viser at denne modellen har funnet frem til en tilpasset opplæring som treffer målgruppen med svake faglige forutsetninger. Elevenes ønsker og behov legges til grunn i stor grad når skolehverdagen og skolearbeid planlegges. De får individuelle planer og kan i stor grad velge læringsmetode og vurderingssituasjon. Alle elevene kartlegges ved starten av skoleåret for å vite hvor de står faglig og sosialt. Lærerne trener elevene på å reflektere over egen rolle og ansvar i situasjoner de står i.

Faktorer som god tid og tett oppfølging, høy voksentetthet, individuell tilpasning, et trygt læringsmiljø, og en praktisk og variert skolehverdag gjorde at deltakerne følte seg mer rustet til å starte på videregående opplæring. Deltakerne ga uttrykk for at de trengte en tillitsperson som støtter dem både i og utenfor skolen, og at denne personen burde være knyttet opp til skolen. De fant det lettere å ta opp personlige ting med en som ikke er læreren deres.

Evalueringsrapporten anbefaler at alle som følger opp ungdommene har et felles pedagogisk rammeverk for en mest mulig forutsigbar, trygg og helhetlig tilnærming og at OT-tilbudet fortsetter den sosialfaglige tilnærmingen til elevenes handlingskompetanse.

Oppsummert vil følgende punkter være sentrale faktorer i frafallsforebyggende tiltak for å bidra til økt gjennomføring:

- Lærer-elev relasjonen
- Tverretattlig samarbeid og samordning av tjenester
- Forankring i organisasjonen; oppfølging av tiltaket, håndplukkede ansatte og nok ressurser
- Preventiv og systematisk jobbing med elevoppfølging (oppmøte, sosial handlingskompetanse og faglig støtte)
- Trygghet og forutsigbarhet
- Sosial tilhørighet
- Karriereveiledning
- Elevmedvirkning og fleksibilitet i tilrettelegging
- Voksen tillitsperson. Helst også annen person enn læreren.
- Felles pedagogisk rammeverk

Oversikt over OT-skoletilbudene

Abildsø Gård er en stiftelse som jobber frafallsforebyggende og som tar imot ungdommer fra mellomtrinn, ungdomsskole og videregående. Abildsø Gård har en kontrakt med Utdanningsetaten om et OT-tilbud på Vg1 byggfag. Elever som søkes inn til Stovner, Hellerud og Kuben VGs på Vg1 byggfag, kan få en OT-plass på Abildsø Gård ved fare for frafall. Tilbudet har

stor lærertetthet med fire lærere på 15 elever. Opplæringen er variert ved at elevene veksler mellom halv dag med programfag ute og halv dag med teorifag inne. Elevene setter seg individuelle mål for endring som blir utgangspunktet for samtaler med lærerne og det er stor vekt på elevmedvirkning.

Bjørnholt VGS tilbyr yrkesfag og studiespesialisering (ST). Skolen har OT-plasser på alle utdanningsprogram og alle trinn. Elevene går i ordinære klasser, har individuelle timeplaner og samtykker til en styrket elevoppfølging koordinert av OT-rådgiver og kontaktlærere.

Etterstad VGS tilbyr yrkesfag og påbygg. På Etterstad er det OT-elevplasser på mat- og restaurantfag. OT-tilbudet har én kontaktlærer på inntil 12 elever. Kontaktlærer har ansvar for å koordinere oppfølgingen av elevene. Rådgiver samarbeider tett med kontaktlærere. Etterstad har sett et behov for et OT-tilbud med mer fleksible rammer og er i gang med en omstrukturering.

Hellerud VGS tilbyr yrkesfag, påbygg og studiespesialisering. På Hellerud er det OT-plasser på studiespesialisering Vg1 (OTS) og medier og kommunikasjon Vg1 (OTM).

- **OTS** er organisert som et ordinært studiespesialiseringstilbud med opplæring i liten gruppe. Elevene følger undervisning i alle fag i ett og samme klasserom. Skoledagene er lagt opp på samme måte som for de ordinære studiespesialiseringssklassene. Rådgiver og kontaktlærer følger opp OT-elevene etter samme rutine som for ordinære elever.
- **OTM Trikkestallen** er lokalisert på Torshov. Lokalene leies av Bydel Sagene og består av tre små undervisningsrom, kontor, kjøkken og et lydtett rom for musikkinteresserte elever. Atmosfæren er rolig og avslappet. Tre lærere sørger for at 16 elever får tilpasset og differensiert opplæring i små grupper. Det er stor fleksibilitet i tilretteleggingen.
- **Kuben VGS** har et bredt tilbud innen yrkesfaglige utdanningsprogram og studiespesialisering. Kuben har OT-plasser på tre yrkesfaglige program; bygg- og anleggsteknikk (BA), helse og oppvekstfag (HO) og informasjonsteknologi og medieproduksjon (IM). På BA går elevene i en egen OT-klasse, mens på HO og IM går OT-elevene i klasse med ordinære elever. I tillegg har de en klasse for fellesfag med praksis som starter opp 1. november. I fellesfagklassen prøver elevene seg på ulike yrkesretninger i tillegg til at de kan ta fellesfagene norsk, engelsk, matematikk, naturfag og kroppsøving. Kuben har åtte OT-plasser på Vg1 Teknologi og industrifag. Kuben er eneste skole med en egen OT-avdeling. Tilbudet er lagt til et hjørne av bygningen med egne klasserom, toaletter, kjøkken og oppholdsrom. Det organiseres felles lunsj to dager i uka og det legges opp til samarbeid mellom de ulike OT-gruppene. OT-avdelingen jobber systematisk ut fra en felles pedagogisk plattform med å hjelpe elevene til å se vekst på faglig utvikling og sosial handlingskompetanse.

Fundament ved Kuben og Nydalen (fra 2021/22) er et frivillig 11.grunnskoleår for elever som trenger å styrke sine forutsetninger for videregående opplæring og fremtidig yrkesdeltakelse.

- **Kuben** yrkesarena har vært pilotskole for Fundament. I Fundament på Kuben legges det opp til at elevene skal ha praksis to dager i uka. Alle elevene testes av PPT for å kunne møte elevene der de er faglig. Tilbudet har to lærere på maks 15 elever. Skoleåret

2022/23 kom to av tre elever fra bydelene i Områdesatsingene.

- **Fundament på Nydalen** har organisert tilbudet annerledes enn på Kuben. Nydalen har hatt spesielt fokus på sosial handlingskompetanse og karrierelæring. Det er 4-5 elever per lærer i OT-tilbudet og tyngden har vært på sosial pedagogisk oppfølging. Skoleåret 2022/23 kom halvparten av elevene fra bydelene i Områdesatsingene. Fra skoleåret 2023/24 vil timetallet for undervisning økes fra begynnelsen av skoleåret.

OT Ulven ble utviklet som et samarbeidsprosjekt mellom Utdanningsetaten i Oslo kommune, Bydel Bjerke, Bydel Grorud og Politiet. OT-Ulven er et kriminalitetsforebyggende tiltak for ungdom tilhørende Groruddalsbydelene. Fra skoleåret 2024/25 vil tilbudet utvides til å favne ungdom fra de sørlige bydelene. Inntak er frivillig, men elevene må samtykke til å oppheve taushetsplikten. Teamet rundt elevene består av en leder, fem rådgivere, tre miljøterapeuter, to verkstedansatte og fire lærere. I tillegg kommer en bydelskoordinator, en minoritetsrådgiver i 20 % stilling og en PP-rådgiver i 20 % stilling. Alle elevene testes av PPT ved skolestart. Elevene har trygge rammer og det jobbes mye med sosial læring, som anses som en av de viktigste årsakene til at disse ungdommene ikke har lyktes i skolen. Elevene er i praksis på OT Ulven frem til de er klare for praksis i bedrift.

Persbråten VGs (oppstart i 2020/21) tilbyr utdanningsprogrammene studiespesialisering (ST) og ST med toppidrett. OT-tilbudene er Vg1 studiespesialisering med de fire fellesfagene matematikk, naturfag, samfunnsfag og engelsk, i tillegg til kroppsøving Vg1, og studiekompetanse etter 23/5-regelen. Opplæringen i fagene er intensivert, og elevene kan ta to fag 1. termin og to fag 2. termin. Hvis eleven ikke lykkes med å fullføre fagene innen et par år, kan de fortsette i OT på 23/5-løpet. En dag i uka er satt av til praksis eller karriereveiledning, og to dager legges det opp til trening. OT har klasserom på enden av skolebygget og all undervisningen skjer i ett og samme klasserom. Leder for elevtjenesten er rådgiver for OT-tilbudet og ansvarlig for inntaket. Tilbudet har to kontaktlærere på inntil 15 elever.

Valle Hovin VGs har utdanningsprogrammene ST og ST med toppidrett. OT-tilbudet ved Valle Hovin er en klasse for vg1 studiespesialisering og en klasse for studiekompetanse etter 23/5-regelen. Tilbudene er organisert med et OT-klasserom med tilstøtende grupperom og kjøkken. Elever som går et 23/5-løp tar fellesfag på Vg2 og Vg3. Det arrangeres felles aktiviteter for Vg1- og 23/5-gruppa. Skoledagene er ellers lagt opp likt som for de ordinære ST klassene. OT-tilbudet har to faste kontaktlærere, en miljøarbeider og en rådgiver i fulltidsstilling.

Praksisbrevordningen (Etterstad VGs)

Praksisbrevordningen har samme målgruppe som OT-tilbudene, men er ikke finansiert som et OT-tilbud. Ved rekruttering vektlegges det at eleven er motivert for å fullføre fagbrev. Tilbudet har løpende opptak. Elevene er i bedrift fire dager i uka og får undervisning i fellesfagene norsk, samfunnsfag og matte én dag i uka. Elevene får 6000 kr per md i lønn de to første årene. Etter to år har elevene fullført fire fellesfag på Vg1 og opparbeidet seg kompetanse for arbeidslivet. Engelsk tar de parallelt med læretiden. Etter avlagt praksisbrevprøve, kan elevene gå videre ut i læra. Praksisbrevordningen operer med tydelige rammer slik at elevene vet hva som kreves av

dem. Elevene starter ofte med få timer i praksis slik at de kan mestre kravene og opprettholde motivasjonen. Det er nulltoleranse for fravær både fra skole og praksisplass.

Kontaktlærer er også rådgiver for elevene og vil følge ungdommene tett opp både på skolen og i bedrift. Miljøarbeider er koblet på. Samfunnsfagtimene utnyttes til karriereveiledning. Tidligere praksisbrevkandidater som nå er lærlinger hentes inn for å fortelle om sine erfaringer. Tilbudet er ikke søkbart gjennom Vigo. Fra skoleåret 2023/24 utvides antall plasser fra 20 til 45 plasser, i tillegg til en nyopprettet stilling som miljøarbeider. Elevene kan nå søke om praksisbrev i alle yrkesfag. Tilbudet er godt søkt.

I en mastergrad fra 2021 intervjuet Åshild Tårnesvik ti gutter i praksisbrevordningen som alle hadde rundt 2,23 i snitt. Sannsynligheten for å fullføre yrkesfaglig opplæring for denne gruppa er normalt på 22 %³. Alle deltakerne gjennomførte praksisbrevordningen og de fleste er nå lærlinger. Stort sett alle som fullfører praksisbrevet skriver lærekontrakt.

"Klasserommet skaper lærevansker som egentlig ikke var der. Ikke alle skal sitte i et klasserom" (Åshild Tårnesvik, ansvarlig for praksisbrevordningen)

Veidekke: Nytt OT-tilbud for Vg2 Byggfag (Kuben VGs)

Høsten 2024 starter Veidekke opp et samarbeid med Kuben VGS der elever som søkes inn på Vg2 bygg og anlegg på Kuben kan få opplæring i programfagene på arbeidsplass. Tilbudet vil ha 15 plasser. Kuben vil ha ansvar for fellesfaglig opplæring og rådgivning. Etter fullført og bestått Vg2 vil det være mulig å få læreplass i tømrerfaget, murer- og flisleggerfaget og betongfaget.

OT-skoletilbudenes budsjett

OT-skoletilbudene finansieres av UDA gjennom en økonomisk modell der tilbudene på høsten får utbetalt en sats per vedtatte OT-elevplass tilsvarende 255 934 kr. Beløpet tildeles uavhengig av om elevplassen er fylt opp på det tidspunktet. På bakgrunn av en rapportering fra OT-

³ NOU2018:15; NOU 2019: 25

skoletilbudene 1. februar på antall OT-elever som går i tilbudene, justeres budsjettet for skoletilbudene ved å tilføre eller trekke fra midler tilsvarende antall OT-elever over eller under forventet antall brukte plasser. OT-skoletilbudene kan få utbetalt OT-sats for inntil 50 % flere OT-elever enn forventet antall plasser. OT-tilbudet ved Abildsø Gård er i privat regi og er regulert av en egen avtale med UDA. Oversikt nedenfor over OT – skoletilbudene med vedtatt antall plasser og tildelt budsjett på høsten:

Hellerud videregående skole	OT	32	8 189 888
Nydalen videregående skole	OT	15	3 839 010
Etterstad videregående skole	OT	12	3 071 208
Persbråten videregående skole	OT	15	3 839 010
Valle Hovin videregående skole	OT	45	11 517 030
Bjørnholt videregående skole	OT	17	4 350 878
Kuben videregående skole	OT	65	16 635 710
Hellerud videregående skole	ABG	6	1 535 604
Stovner videregående skole	ABG	5	1 279 670
Bjørnholt videregående skole	ABG	5	1 279 670
Kuben videregående skole	ABG	1	255 934
218			55 793 612

Kilde: Utdanningsadministrasjonen (UDA)

Frafall skoleåret 2018/2019 - 2021/2022

offentlige videregående skoler i Oslo -per skole

Elever per 1.10.	2018/2019			2019/2020			2020/2021			2020/2021		
Skolenavn	Elever	Reelt frafall	i %	Elever	Reelt frafall	i %	Elever	Reelt frafall	i %	Elever	Reelt frafall	i %
BLINDERN VIDEREGÅENDE SKOLE	706	2	0,28	726	8	1,10	760	7	0,92	781	3	0,38
EDVARD MUNCH VIDEREGÅENDE SKOLE	1019	16	1,57	1059	13	1,23	1123	11	0,98	1205	21	1,74
ELVEBAKKEN VIDEREGÅENDE SKOLE	1453	16	1,10	1428	18	1,26	1431	15	1,05	1358	26	1,91
FYRSTIKKALLEEN SKOLE	583	10	1,72	644	12	1,86	699	2	0,29	769	13	1,69
FOSS VIDEREGÅENDE SKOLE	698	4	0,57	703	0	0,00	738	2	0,27	776	1	0,13
HARTVIG NISSENS SKOLE	679	13	1,91	677	13	1,92	699	5	0,72	714	7	0,98
HELLERUD VIDEREGÅENDE SKOLE	656	41	6,25	648	37	5,71	643	22	3,42	688	21	3,05
HERSLEB VIDEREGÅENDE SKOLE	571	28	4,90	564	33	5,85	605	38	6,28	575	33	5,74
HOLTET VIDEREGÅENDE SKOLE	282	35	12,41	302	24	7,95	324	24	7,41	313	20	6,39
KONGSHAVN VIDEREGÅENDE SKOLE	529	7	1,32	534	4	0,75	540	3	0,56	534	0	0,00
KUBEN VIDEREGÅENDE SKOLE	1315	32	2,43	1308	19	1,45	1397	19	1,36	1395	20	1,43
LAMBERTSETER VIDEREGÅENDE SKOLE	868	2	0,23	861	2	0,23	900	3	0,33	907	5	0,55
BJERKE VIDEREGÅENDE SKOLE	712	8	1,12	693	4	0,58	730	1	0,14	796	1	0,13
NYDALEN VIDEREGÅENDE SKOLE	946	18	1,90	956	11	1,15	943	9	0,95	955	21	2,20
OSLO HANDELSGYMNASIUM	928	4	0,43	921	13	1,41	960	11	1,15	942	6	0,64
OSLO KATEDRALSKOLE	618	2	0,32	623	9	1,44	625	5	0,80	618	4	0,65
ETTERSTAD VIDEREGÅENDE SKOLE	538	87	16,17	549	44	8,01	573	65	11,4	572	91	15,91
PERSBRÅTEN VIDEREGÅENDE SKOLE	492	15	3,05	480	23	4,79	520	13	2,50	530	10	1,89
STOVNER VIDEREGÅENDE SKOLE	616	49	7,95	650	51	7,85	725	29	4,00	693	26	3,75
BJØRNHOLT SKOLE	530	23	4,34	518	31	5,98	539	17	3,15	534	24	4,49
ULLERN VIDEREGÅENDE SKOLE	880	7	0,80	914	9	0,98	943	6	0,64	952	5	0,53
ULSRUD VIDEREGÅENDE SKOLE	477	39	8,18	448	53	11,83	476	30	6,30	459	39	8,50
VALLE HOVIN VIDEREGÅENDE SKOLE	324	4	1,23	484	2	0,41	506	5	0,99	504	1	0,20
VIKA VIDEREGÅENDE SKOLE										180	0	0,00
SUM	16420	462	2,81	16690	433	2,59	17399	342	1,97	17750	398	2,24

Questback til rådgivere og OT-kontakter: Erfaringer med skoletilbudene til Oppfølgingstjenesten (OT)

1) Spørsmål nr. 1. Hva er din stilling?

- ☐ Rådgiver i ungdomsskolen
- ☐ Rådgiver i videregående skole
- ☐ OT-kontakt i bydel / Nav-veileder i skole

2) Spørsmål nr. 2. Hvilken bydel jobber du i?

- ☐ Bydel Alna
- ☐ Bydel Bjerke
- ☐ Bydel Frogner
- ☐ Bydel Gamle Oslo
- ☐ Bydel Grorud
- ☐ Bydel Grünerløkka
- ☐ Bydel Nordre Aker
- ☐ Bydel Nordstrand
- ☐ Bydel Sagene
- ☐ Bydel St.hanshaugen
- ☐ Bydel Stovner
- ☐ Bydel Søndre Nordstrand
- ☐ Bydel Vestre Aker
- ☐ Bydel Ullern
- ☐ Bydel Østensjø

3) Spørsmål nr. 3. Hvor godt kjenner du til skoletilbudene i Oppfølgingstjenesten (OT)?

- ☐ Ikke særlig godt
- ☐ Noe kjennskap
- ☐ Ganske god kjennskap
- ☐ Svært god kjennskap

Du kan velge inntil to svar.

4) Spørsmål nr. 4. Hvordan holder du deg lettest oppdatert på hvilke skoletilbud OT har?

- ☐ Oslo kommunes hjemmesider
- ☐ Eposter fra OT-skoletilbudene
- ☐ Rådgiversamlinger
- ☐ OT-nettverkssamlinger
- ☐ Samlinger i regi av Utdanningsadministrasjonen
- ☐ Det er vanskelig å holde seg oppdatert på OT-skoletilbudene
- ☐ Annen kilde

5) Spørsmål nr. 5. Hvilke OT-skoletilbud har du vært mest i kontakt med?

- ☐ Abildsø Gård
- ☐ Bjørnholt videregående skole
- ☐ Etterstad videregående skole
- ☐ Trikkestallen (Hellerud videregående skole)
- ☐ Hellerud videregående skole
- ☐ Kuben videregående skole
- ☐ Nydalen videregående skole
- ☐ Persbråten videregående skole
- ☐ Valle Hovin videregående skole

☐ OT Ulven

☐ Jeg har ikke vært i kontakt med noen av tilbudene

6) Spørsmål nr. 6. Hvor mange ungdommer eller elever har du formidlet til et OT-skoletilbud så langt i år?

☐ 0

☐ 1-3

☐ 4-6

☐ 7 eller flere

Du får mulighet til å kommentere på dette spørsmålet under spørsmål nr. 9.

7) Spørsmål nr. 7. Hvor godt møter OT-skoletilbudene behovene til målgruppen på følgende punkter?

	Ikke så godt	Nokså godt	Ganske godt	Svært godt	Vet ikke
Innhold i OT-skoletilbudene	☐	☐	☐	☐	☐
Ventetid på plass	☐	☐	☐	☐	☐
Kriterier for inntak	☐	☐	☐	☐	☐
Fleksibilitet i tilrettelegging	☐	☐	☐	☐	☐
Helhetlig oppfølging av eleven	☐	☐	☐	☐	☐
Skolenes beliggenhet	☐	☐	☐	☐	☐

Hvis du ser behov for andre OT-skoletilbud, velg inntil tre tilbud du ser størst behov for.

8) Spørsmål nr. 8. Har du erfart at det er behov for andre OT-skoletilbud?

☐ Nei, dagens OT-skoletilbud møter behovene til målgruppen godt

☐ OT-tilbud på vg1 for flere yrkesfag

- ☐ OT-tilbud på vg2 for yrkesfag
- ☐ OT-tilbud på vg2/ vg3 studiespesialisering
- ☐ OT-tilbud for å prøve ut yrker og finne ut hva man vil
- ☐ OT-tilbud på andre opplæringsarenaer (enn ordinær skole)
- ☐ Flere OT-tilbud på liten skole med få elever
- ☐ Flere muligheter for praksisbrev
- ☐ Vet ikke
- ☐ Annen kommentar

9) Spørsmål nr. 9a. Hvilke styrker ser du ved dagens OT-skoletilbud?

10) Spørsmål nr. 9b. Hvilke svakheter ser du ved dagens OT-skoletilbud?

11) Spørsmål nr. 9c. Ser du noen behov hos målgruppa som dagens OT-skoletilbud ikke møter godt nok?

Questback til OT-elevene: Erfaringer med OT-skoletilbudene

1) Spørsmål nr. 1. Hvor gammel er du?

☐ 16-17 år

☐ 18-19 år

☐ 20 år eller eldre

2) Spørsmål nr. 2. Hvilken bydel bor du i?

☐ Bydel Alna

☐ Bydel Bjerke

☐ Bydel Frogner

☐ Bydel Gamle Oslo

☐ Bydel Grorud

☐ Bydel Grünerløkka

☐ Bydel Nordre Aker

☐ Bydel Nordstrand

☐ Bydel Sagene

☐ Bydel St. Hanshaugen

☐ Bydel Stovner

☐ Bydel Søndre Nordstrand

☐ Bydel Vestre Aker

☐ Bydel Ullern

☐ Bydel Østensjø

☐ Jeg er usikker på bydel. Området heter:

3) Spørsmål nr. 3. Hvorfor valgte du å begynne på OT-skoletilbudet?

- ☐ Jeg gikk på feil utdanningsprogram (feilvalg)
- ☐ Det er flere ulike grunner til at jeg valgte OT-skoletilbudet
- ☐ Jeg trivdes ikke på den skolen jeg gikk (dårlig miljø)
- ☐ Jeg fikk ikke plass på ønsket utdanningsprogram
- ☐ Jeg gikk på OT-skoletilbud i fjor og ønsket et år til
- ☐ Jeg hadde ikke skoleplass
- ☐ Annen grunn

4) Spørsmål nr. 4. Hvordan fikk du informasjon om OT-skoletilbudet?

- ☐ Jeg fikk informasjon fra rådgiveren min
- ☐ Jeg fikk informasjon fra kontaktperson i bydel
- ☐ Fra en venn
- ☐ Fra foreldrene mine
- ☐ Vet ikke
- ☐ Fra andre

5) Spørsmål nr. 5. Hva liker du best med det skoletilbudet du går på nå?

Velg inntil tre svar som passer deg best. Noen svar er bare aktuelle for noen tilbud.

- ☐ Jeg får hjelp til å bli bedre i fagene
- ☐ Jeg kan ta færre fag
- ☐ Jeg ville gå på den skolen tilbudet er på
- ☐ Jeg trives godt (mer sosialt med klassen)
- ☐ Jeg får hjelp til å velge utdanning og yrke videre
- ☐ Mer praktisk læring
- ☐ Det er få elever i klassen.

- ☐ Lærerne kjenner meg godt og ser hva jeg får til
- ☐ Samtaler med rådgiver, lærer og/eller miljøarbeider
- ☐ At læringen skjer et annet sted enn på skolen
- ☐ Vet ikke
- ☐ Annet svar:

6) Spørsmål nr. 6. Trenger du annen hjelp eller støtte fra skolen enn det du får i dag?

- ☐ Ja
- ☐ Nei
- ☐ Vet ikke

Denne informasjonen vises kun i forhåndsvisningen

Følgende betingelser må være oppfylt for at spørsmålet skal vises for respondenten:

Dersom spørsmålet Spørsmål nr. 6. Trenger du annen hjelp eller støtte fra skolen enn det du får i dag? inneholder noen av disse alternativene

- Vet ikke
- Ja

7) Spørsmål nr. 7. Si gjerne noe her om hva slags hjelp eller støtte du savner fra skolen i dag.

8) Spørsmål nr. 8. Har dette skoleåret gjort deg sikrere på hva du vil velge av utdanning eller jobb?

- ☐ Ja, veldig
- ☐ Ja, litt
- ☐ Nei, ikke noe særlig
- ☐ Nei, ikke i det hele tatt
- ☐ Vet ikke

9) Spørsmål nr. 9. Hva er planen din neste år?

- ☐ Ta fag på vg1
- ☐ Bytte til annet utdanningsprogram (omvalg)
- ☐ Ta fag på vg2 eller vg3
- ☐ Ta flere fellesfag
- ☐ Fullføre videregående og få vitnemål
- ☐ Et år til på samme eller annet OT-tilbud (Oppfølgingstjenesten)
- ☐ Starte som lærling, lærekandidat eller på praksisbrev
- ☐ Vet ikke
- ☐ Annet svar

10) Spørsmål nr. 10. Tenk deg at du skulle velge vg1 på nytt. Hvilket svar passer deg best?

- ☐ Jeg ville gått i en liten klasse på en vanlig videregående skole (ca. 15 elever)
- ☐ Jeg ville gått i en vanlig klasse med ekstra hjelp fra lærer og rådgiver (ca. 30 elever)
- ☐ Jeg ville vært elev på en liten skole med få elever
- ☐ Jeg ville tatt noen fag og jobbet samtidig
- ☐ Jeg ville prøvd ut forskjellige yrker og funnet ut hva jeg vil
- ☐ Vet ikke

Skapt med Questback Experience Management
Gratis prøveabonnement – lag en spørreundersøkelse med Questback